

ร้อยเอก นายแพทย์สุรสา ลีลายุทธการ. (2564, มีนาคม), รู้ทันการเกิดโรค พร้อมไขข้อข้องใจเรื่องการป้องกัน
3 ระดับ : ชีวจิต. 23 (539) : 34-35

ก่อนอื่นเรามาทำความเข้าใจกันก่อนว่า การป้องกันจริง ๆ แล้วในทางการแพทย์แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ
ปฐมภูมิ ทุติยภูมิ ตติยภูมิ

ระดับปฐมภูมิ หรือระดับที่ 1 คือ การป้องกันคนที่แข็งแรงดีไม่ป่วยเป็นโรค ตัวอย่างเช่น โรคโควิด-19
เริ่มจากคนที่แข็งแรงได้รับเชื้อเข้าไป เขาอาจจะไม่แสดงอาการใดก็ได้ ทำให้ไม่รู้ตัวว่าติดเชื้อ สิ่งที่ได้ก็คือการ
ป้องกันโดย การล้างมือ ใช้ช้อนกลาง ใส่แมสก์ เว้นระยะห่าง

ระดับทุติยภูมิ หรือระดับที่ 2 คือ ป้องกันคนที่เป็โรคไม่ให้เกิดภาวะแทรกซ้อน โดยการใช้เครื่องมือหรือ
การวินิจฉัยโรค ไม่ว่าจะเป็นการเจาะเลือดหรือการทำเอกซเรย์ต่าง ๆ เพื่อที่คนไข้จะได้รู้ว่าตัวเองอยู่ตรงไหนของ
เส้นทางการดำเนินโรค

ระดับตติยภูมิ หรือระดับที่ 3 คือ ป้องกันคนที่เป็โรคแทรกซ้อนแล้วไม่ให้เกิดอาการภาวะทุพพลภาพ
พิการ หรือเสียชีวิต เครื่องมือสำหรับป้องกันระดับ 3 ก็คือ การใช้การรักษาหรือหมาะเฉพาะทาง เช่น เป็นเบาหวาน
จนต้องใช้หมอสัลดกรรมดูแลเท้าที่เปื่อย เป็นต้น

